

ÅRSPLAN

NATVEITÅSEN BARNEHAGE

2023 – 2024

En god barndom varer hele livet

*Sammen skaper vi
vekstmiljø for alle*

NATVEITÅSEN BARNEHAGE

Birkenes kommune

Barnehagen har 5 avdelinger, to småbarnsavdelinger med 9 barn på hver avdeling, en treårs avdeling med i år 11 barn, og to avdelinger med barn over 3 år, med 18 barn på hver avdeling.

Åpningstiden er fra kl. 7.00 - kl. 16.30, fem dager i uken.

Styrer: Mette Harberg

Telefon kontor: 90 15 17 28

Mobil: 47 29 40 66

E-mail styrer:

mette.harberg@birkenes.kommune.no

Avd. Måltemyra: tlf 48 14 67 24

E-mail pedagogisk leder: Kjersti Sletteskog

kjersti.myren.sletteskog@birkenes.kommune.no

Avd. Grua: tlf 97 47 39 73

E-post pedagogisk leder: Maylinn P. Raen

maylinn.pedersen.raen@birkenes.kommune.no

E-post pedagogisk leder: Anja Omdal Myrene

anja.omdal.myrene@birkenes.kommune.no

Avd. Grassbakken: tlf 90 99 14 24

E-mail pedagogisk leder Veronica Celin Lund

veronica.celin.lund@birkenes.kommune.no

Avd. Elvebruset: tlf 90 99 40 69

E-mail pedagogisk leder Randi Aas Heimdal

randi.aas.heimdal@birkenes.kommune.no

E-mail pedagogisk leder: Stine R. Amundsen

stine.ronningsland.amundsen@birkenes.kommune.no

Avd. Solstaua: 46 93 40 39

E-mail pedagogisk leder Hanne Sofie Karlsen

hanne.egeland@birkenes.kommune.no

E-mail pedagogisk leder: Hege Murberg

hege.murberg@birkenes.kommune.no

Velkommen til Måltemyra:

Personalet på Måltemyra:

Pedagogisk leder:	Kjersti Sletteskog
Fagarbeider:	Gudrun Bergstøl
Fagarbeider:	Farnoush Khanmohammadi
Fagarbeider:	Lena Suvatne
Ekstra ressurs:	Randi Flåt
Ekstra ressurs:	Cathrine Nøklegård
Lærling:	Aleksander Bøhn Didriksen

Velkommen til Grua:

Personalet på Grua:

Pedagogisk leder:	Maylinn P. Raen
Pedagogisk leder:	Anja Omdal Myrene
Fagarbeider:	Heidi Hornnes/Anne Lovise Voll
Ekstra ressurs:	Målfrid Solås
Lærling:	Worknesh Kebede Chala
Praksis:	Hagar Hakki

Velkommen til Grassbakken:

Personalet på Grassbakken:

Pedagogisk leder:	Veronica Celin Lund
Fagarbeider:	Agnieszka Stachewicz
Lærling:	Julie Birkeland

Velkommen til Elvebruset:

Personalet på Elvebruset:

Pedagogisk leder:	Randi Aas Heimdal
Pedagogisk leder:	Stine Amundsen
Fagarbeider:	Lastrini Aabel
Assistent	Iselin Terjesen
Lærling:	Tomine Sandsmark

Velkommen til Solstaua:

Personalet på Solstaua:

Pedagogiske leder:	Hege Murberg
Pedagogisk leder:	Hanne Sofie Karlsen
Fagarbeider:	Bente Homman
Fagarbeider:	Marte Svaland Heimdal

FORMÅL OG VERDIGRUNNLAG

Barnehagens samfunnsmandat bygger på Lov om barnehagen, Rammeplanen og FNs barnekonvensjon
Formål:

«Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.» (Lov om bhg)

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til at alle barn opplever trivsel, vennskap og lek, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og tilhørighet. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling, lek omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

Natveitåsen barnehage er eid av Birkenes kommune.

Kommunens visjon er: «**Sammen skaper vi vekstmiljø for alle**».

Birkenes kommune er opptatt av et enhetlig og samordnet utviklingsløp der barnehage og skole gjennom god kvalitet og gode overganger gir et tilbud som fremmer læring, mestring og utvikling hos alle barn og unge.

Verdisyn:

Barn er likeverdige mennesker med like rettigheter til å bli sett og hørt og å oppleve seg betydningsfulle. Barna skal være i et miljø der de opplever å bli inkludert i avgjørelser som angår dem. Der de får tid og mulighet til lek, læring og opplevelser som er meningsfylt for dem. De voksnes ansvar er å handle omsorgsfullt og åpent overfor det unike hos hvert barn, og se etter muligheter ikke begrensninger.

Verdisynet vårt er preget av at vi skal ha respekt for barna, vi skal lytte til dem og vi skal ta barnas ytringer og følelser på alvor. Vi møter barnas følelser med forståelse og omsorg, og hjelper barna å sette ord på følelsene sine.

Barna skal ut fra alder og modenhet få utfordringer som gi dem noe å strekke seg etter, og de skal få være i et miljø som fremmer respekt og toleranse for ulikheter og andres behov.

Vårt verdisyn og vår praksis i Natveitåsen barnehage skal være preget av at:

- **Vi forstår barn i lys av hva de har opplevd.**
- **Vi møter barn med omsorg selv når de utfordrer oss**
- **Uforståelig atferd kan være et uttrykk for smerte. «Det finnes ikke vanskelige barn, bare barn som har det vanskelig»**

Vi vet at barn lærer best gjennom positiv samhandling med barn og voksne hvor god kommunikasjon er en grunnleggende faktor. Gode, varme relasjoner mellom voksne og barn, er grunnlaget for et godt læringsmiljø i Natveitåsen barnehage.

Barn lærer ved hele seg – gjennom bruk av sansene, lek, erfaring, interesse, utforskning, aktualisering og mestring.

Trygge rammer med nære, varme relasjoner til voksne er sammen med barnets indre motivasjon grunnleggende forutsetning for læring.

Overordnet målsetning for Birkenesbarnehagen:

Birkenesbarnehagen er betegnelsen på alle barnehagene i kommunen, både kommunale og private.

✚ Barnehagene og skolene i Birkenes fremmer læring, mestring og utvikling for alle.

Gjennom arbeid med de tre grunnleggende områdene og satsningsområdene vil vi jobbe i forhold til denne målsetningen.

Delmål:

I Birkenesbarnehagen

- ✚ Skal alle barn oppleve trygghet, trivsel og glede
- ✚ Skal alle barn oppleve at de mestrer, og de skal lære å tro på egne evner og muligheter
- ✚ Skal innholdet preges av omsorg, lek, læring og vennskap
- ✚ Skal barna møte tilstedeværende og engasjerte voksne med god kompetanse, og som er mange nok til å ivareta alle barn på en god måte.

GRUNNLEGGENDE OMRÅDER

Tidlig innsats

I barnehagen skal tidlig innsats være et overordnet prinsipp. Dvs at det skal være grunnleggende for alt som skjer og alt det vi gjør i barnehagen. Tidlig innsats skal også være gjeldende for samarbeidet mellom de ulike instansene i kommunen, herunder PP-tjeneste, helsestasjon, barnevern og skole. Dette prinsippet er fastlagt i kommunens overordnede planer som et satsningsområde, og skal gjelde i alle avdelinger og i alle ledd.

Barnehagen skal tilpasse det pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Kommunen har opprettet et **Tverrfaglig råd**, som skal gi veiledning, råd og hjelp i ulike saker der barn eller familier har behov for hjelp. Saker kan drøftes både personlig (ved å møte i rådet) eller anonymt. Rådet er sammensatt av ulike fagpersoner, og er et lavterskeltilbud.

Leke/læringsmiljø – Trygge voksne

«Med læringsmiljø menes et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Et godt læringsmiljø er en forutsetning for læring og utvikling»

Alle barn i Natveitåsen barnehage skal oppleve et godt og inkluderende læringsmiljø som fremmer deres trygghet, helse, trivsel og læring.

Alle barn har rett til medvirkning, og de ansatte jobber målrettet for at barnas interesser og meninger skal inkluderes i det som skjer i barnehagen.

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære, og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Inkludering er en grunnleggende verdi i barnehagen, og rammeplanen er tydelig på at barnehagen skal være et inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn.

Vi vektlegger også å skape gode felles-opplevelser for barna, som gir grunnlag for felles erfaringer ifht lek og aktivitet.

Trygge, varme voksne:

I barnehagen er de voksnes rolle i barnehagen en sentral faktor i arbeidet med et inkluderende leke og læringsmiljø. Hvordan personalet møter barns uttrykk og følelser gjennom kropp, språk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for deres læring og utvikling. Kvaliteten på læringsmiljøet i barnehagen knyttes på denne måten til personalets kompetanse og evne til refleksjon, endring og utvikling.

I Natveitåsen barnehage har vi stort fokus på den voksnes rolle.

Vi vet at kvaliteten på samspillet og relasjonene mellom barn og voksne er avgjørende for hvordan barna lærer og utvikler seg. Barna trenger reflekterte og bevisste voksne som gir trygghet, varme og gode og tydelige rammer. Voksne som er opptatt av å ta det enkelte barn på alvor, som viser forståelse, og som møter barnets behov og følelser på en omsorgsfull måte.

En av våre viktigste oppgaver er å ruste barn til å håndtere livets små og store utfordringer. Ved å være tilstedeværende voksne og veilede barna hjelper vi dem godt på vei.

Å jobbe med psykisk helse handler om oss voksne; hvordan vi er i møte med barna. Fysisk og mental tilstedeværelse er viktig for å fange opp barn som sliter psykisk.

Det er avgjørende at alle barn blir møtt med aksept og forståelse, og at det å ivareta barns rettigheter er fundamentet i arbeidet vårt.

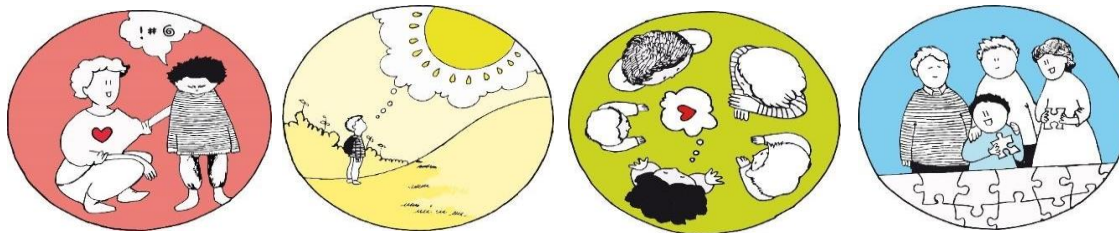
Birkenes kommune har gjennomført en stor satsing gjennom prosjektet «Trygge voksne», og verdiene i denne satsningen står sentralt hos alle som jobber med barn og unge i Birkenes.

- Alle barn og unge i Birkenes skal sikres en trygg oppvekst gjennom å møte voksne som er tydelige i kommunikasjon og trygge i samhandling.
- Birkenes skal ha tjenester med felles faglig plattform hvor traumebevisst forståelse og tilnærming skal bli en del av arbeidskulturen

Gjennom vårt arbeid med voksenrollen vil vi heve de voksnes kompetanse på dette området samtidig som det vil være et endringsarbeid i forhold til holdninger og egne væremåter.

Livsmestring og helse

Peilemerkene er prinsipper eller holdninger for hvordan vi skal jobbe med barn og unge i kommunen vår:

1. Det finnes ikke vanskelige barn, men barn som kan ha det vanskelig.
2. Vi ser alltid utvikling som en mulighet.
3. Vi vet at alt vi gjør påvirker sammenhengen vi er en del av.
4. Vi utvikler løsninger i fellesskap

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes, og barnehagen skal bidra til at barna opplever trivsel, livsglede, mestring og opplevelse av egenverd. Barnehagen skal også forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Psykisk helse henger sammen med gener og miljø, og barnehagen er et miljø som er med på å prege barns psykiske helse. Barna inngår i mange relasjoner og møter hver eneste dag, og disse møtene er med på å påvirke utviklingen av barns psykiske helse. Hvordan de ansatte i barnehagen legger til rette for, deltar i og håndterer disse relasjonene og møtene er derfor svært viktig.

Tilhørighet, sosialt fellesskap og støtte er viktige forutsetninger for mestring, glede og utvikling.

Personalet skal møte barna med forståelse, aksept og anerkjennelse, og medvirke til at barna utvikler et positivt selvbilde og opplevelse av egenverd. Gode relasjoner og et anerkjennende miljø er viktig for at barna skal utvikle god psykisk helse.

Vi jobber aktivt for at barna skal møtes i følelsene sine, få støtte og hjelp til å regulere seg, og til å finne gode strategier for- og måter å mestre følelsesuttrykkene sine på.

Kjerneelementer i et psykisk helsefremmende miljø:

- Vennskap og sosial støtte – Vi tilrettelegger for at alle barn skal oppleve å ha lekevenner og oppleve positive relasjoner til både barn og voksne. Vi jobber aktivt for at alle barna skal oppleve å være inkludert i fellesskapet, og at ingen skal oppleve mobbing og utestengning.
- Opplive mestring – Vi er opptatt av at alle barn skal oppleve mestring og det å lykkes. Her må vi alltid ta hensyn til den enkeltes forutsetninger og muligheter. Å lykkes med noe bidrar til å bygge et positivt selvbilde og en positiv identitet.
- Mulighet til å påvirke egen hverdag – Vi ønsker å legge til rette for en barnehagehverdag der barnas stemme og initiativ blir vektlagt. Vi er opptatt av å la barna bidra til hva som skal skje, finne løsninger sammen, ta valg etc. Dette bidrar til positive holdninger, fremmer engasjement og demokratiske holdninger og verdier.

(Hentet fra boka Livsmestring i barnehagen av Line Melvold)

Dette legger vi til rette for:

- Et inkluderende og inspirerende leke- og læringsmiljø
- Gi barna erfaringer som bidrar til at de kan mestre livet, «å bære sin egen bagasje»
- Barna skal oppleve mestring i lek og aktivitet – vi skal hjelpe barna å klare ting selv, og å lykkes.
- Barna skal oppleve seg som en del av et positivt fellesskap
- Bygge gode relasjoner mellom både voksne og barn
- Legge til rette for at barna opplever forståelse, mening og sammenheng i det som skjer

Organisasjons- og kompetanseutvikling

Barnehagen skal ifølge Rammeplan for barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2011) være en lærende organisasjon for å håndtere nye krav og utfordringer. En stadig utvikling av personalets kompetanse, trekkes frem som betydningsfull for at dette skal kunne ivaretas.

Videre trekkes kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen frem som en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet til barna skal bli best mulig.

Barnehagen deltar i en utviklingsstrategi REKOMP (regional kompetanseutvikling)

Gjennom deltakelsen i rekomp er vi blitt introdusert for ulike verktøy som kan bidra til å øke kvaliteten i arbeidet. Et av verktøyene har vi tatt i bruk i barnehagen, SMTTE, og dette verktøyet bidrar til at vi sammen kan jobbe mer bevisst og strukturert ifht til de mål og tiltak vi har satt oss.

Et av målene ved å drive med kompetanseheving, er å løfte frem vår pedagogiske praksis, vurdere den, for så å prøve og gjøre den enda bedre. I tillegg ønsker vi å bli gode å dele kompetansen som finnes i personalgruppa med hverandre, og på den måten bidra til kompetanseheving og endring.

Refleksjon rundt egen praksis er en viktig del av barnehagens lærings- og endringsarbeid.

FOKUSOMRÅDER: LEK OG INKLUDERING

Lek og inkludering med utgangspunkt i musikk, dans og drama

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre (Rammeplanen).

Leken danner grunnlaget for hvordan vi utvikler oss og hvordan vi lærer. Barns lek handler om resten av livet, mestring, vennskap, problemløsning, selvbilde, helse osv.

Det er viktig å få med at lek også handler om hvordan vi tilrettelegger for ulike typer lek, hvordan rommene er utformet, hvordan vi inspirerer til lek, hvordan de voksne deltar og hvordan vi organiserer lekemiljøet ut fra barnas interesser og behov.

Barnehagens omsorgs- og læringsmiljø skal fremme barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Vi skal legge til rette for et fellesskap der alle skal oppleve å være inkludert og akseptert på tross av ulikheter.

For å forebygge utestenging og mobbing er det viktig å bygge opp barnas sosiale kompetanse, å utvikle gode sosiale ferdigheter. Dette er noe vi jobber mye med i barnehagen, og vi jobber aktivt for at barna skal bygge gode relasjoner, lære å ta hensyn til- og inkludere hverandre i leken.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Det vi gjør i barnehagen må formidles og tilpasses på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger. Leken er sentral også ifht dette, og vi tilrettelegger for gode vilkår for- og inkludering i lek og utvikling av vennskap.

Vi er opptatt av at alle barn skal oppleve at de er betydningsfulle og at de er en viktig del av fellesskapet, og vi jobber aktivt for at barna skal være i et positivt samspill med barn og voksne.

Vi skal tilrettelegge for vennskap på tvers av kultur, kjønn, alder og modenhet og avdeling.

MÅL:

- **Barna opplever et inspirerende lekemiljø, og utvikler kreativitet og fantasi i leken**
- **Gjennom musikk, dans og drama skal barna oppleve vennskap og tilhørighet i fellesskapet**

INNHold:

- **Lek og lekemiljø**

Vi har stort fokus på leken og det å gi leken rom og tid.

Det settes søkelys på samspill, relasjoner og det å møte og forstå barnets følelse.

Lekemiljøet handler om både det fysiske og det psykiske miljøet.

Et godt lekemiljø kan stimulere og videreutvikle barnas lek. Leken kan berikes gjennom hvordan vi utformer lekemiljøet, organiserer, innreder, dekorerer og gjør lekemateriell tilgjengelig. Barnas interesser meninger er viktig ifht hvordan vi tilrettelegger lekemiljøet.

Vi kan også berike leken gjennom vår voksenrolle - vi er tilstedeværende, bidrar med ideer eller deltar i leken sammen med barna.

- **Inkludering**

Dette handler om sosial kompetanse, vennskap, utvikle positive relasjoner til hverandre

Vi har null aksept for at barn utestenger hverandre og omtaler hverandre med negative ytringer.

Vi skal legge til rette for at barna inkluderer hverandre i leken, og at de lærer positive

samhandlingsmønstre – dette fordrer en aktiv og påkoblet voksenrolle som går inn i situasjonene på en god måte for å hjelpe barna til å forstå følelsene sine og løse utfordringene sammen.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov (Rammeplanen)

I barnehagen jobber vi for at alle skal oppleve vennskap/få en venn. Dette legger grunnlaget for barnas trivsel i barnehagen. For å bli rustet til å få seg en venn og etablere vennskap, øver vi i de sosiale settingene barna er i i løpet av dagen, frilek, konfliktløsning, vente på tur etc. Vi er opptatt av at vi er lekevenner, og prøver å tone ned begrepet bestevenn. Vi opplever at det å være bestevenn ofte kan virke ekskluderende på de som ikke da ikke inkluderes i venne-begrepet. Alle kan være lekevenner, og det er fint å være en god lekevenn.

Barns holdninger skapes gjennom det de opplever, ser og hører, og de ansatte er opptatt av å være gode rollemodeller. Ved å være bevisst våre egne holdninger og handlinger bidrar vi til barns læring og sosiale ferdigheter. Et aktivt, varmt, tydelig og grensesettende personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Foreldres handlinger og holdninger er derfor også av stor betydning for hvordan barn uttrykker seg i ulike situasjoner. Derfor er det viktig å tenke på hvordan man som voksen omtaler andre mennesker, hvem som inviteres i bursdager, hvem barna får lov til å leke med på fritiden og hvordan man inkluderer, eventuelt ekskluderer.

- **Musikk, dans, drama**

Musikk, dans og drama er kreative og lystbetonte arbeidsmetoder som innbyr til kreative prosesser og er inkluderende og fellesskapsfremmende. Sansene forsterkes slik at opplevelsene blir sterkere. Med dans kommer også sosialisering og berøring inn som en positiv forsterker.

Musikk skaper kommunikasjon mellom mennesker uavhengig av språk, og den bidrar til å fremme livsglede, engasjement, fellesskap samtidig som det gir en følelsesmessig og intellektuell opplevelse gjennom sansing og bevegelse.

Ved å kombinere musikk, dans og drama med meningsfull lek kan man styrke grunnlaget for en sunn motorisk, kognitiv og emosjonell utvikling.

Vennsksapsrelasjoner berører mange sentrale sider av det å være menneske, og rommer humor, begeistring, glede, spenning, fellesskap, engasjement og gjør livene våre meningsfulle. Det kan også innebære konflikter, utestengelse, sorg, savn og fortvilelse over å ikke få være med. Vi skal støtte og hjelpe barna med å bygge gode relasjoner med hverandre. Vi skal hjelpe barna med å finne gode løsninger i konfliktsituasjoner, og støtte dem i å sette egne grenser og respektere andres.

Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing i barnehagen må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Det er utarbeidet en egen plan for håndtering av mobbing og utestenging i barnehagen.

PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Målet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Planlegging av det pedagogiske arbeidet gir personalet grunnlag for å reflektere og handle langsiktig og systematisk. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Dette kommer til uttrykk gjennom årsplan, tema-planer og periodeplaner.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

Omsorg, danning, lek og læring

«Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.» (Barnehageloven §2, Barnehagens innhold)

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet

Alle barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Vi ser at hvert enkelt barn er unikt og vi vil tilby barna et miljø preget av glede, humor, kreativitet og omtanke.

Vi vil veilede barna ut fra samfunnets normer og krav og deres egen væremåte. Barns læring og danning skal skje i nær forståelse og samarbeid

med barnas hjem. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

I leken legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å delta i lek og få venner gir grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med andre legges grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse.

Barn lærer og utvikler seg gjennom leken. Leken er en del av barnekulturen og gjenspeiler forhold i barns oppvekstmiljø og i samfunnet generelt. Vi i barnehagen skal legge til rette for variert lek. Barnehagen skal bidra til at barna får felles opplevelser og erfaringer som grunnlag for lek, og organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek.

Innholdet i barnehagen skal inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse.

Vi hjelper de barna som trenger det inn i leken, og vi prøver å finne lekekamerater som vi tror kan fungere bra sammen. Vi prøver også å finne leker som vi tror barnet er interessert i. Vi oppmuntrer barna til å ta hverandre med i leken, og prøver å støtte og oppmuntre for å holde leken i gang.

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Vi vil støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Vi skal møte barns undring, spørsmål og interesser på en utfordrende og utforskende måte. Vi skal dele av vår kunnskap, utvise engasjement og oppfinnsomhet for å stimulere til læring og utvikling.

Vi ser på læring som en prosess, hvor barna lærer av alle erfaringene de møter.

Vi ønsker å gi barna gode erfaringer som bidrar til positiv læring. Vi er bevisste på å gi barna positive tilbakemeldinger og ros, slik at de får tro på at de kan.

Språk

Tilegnelsen av språket er en viktig del av barnets utvikling, og førskolealderen er den viktigste perioden for utvikling av talespråket. Tidlig og god språkutvikling er derfor en viktig del av barnehagens innhold, og barnehagen skal tilrettelegge for et godt språkmiljø.

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og ulike kommunikasjonsformer. Barnehagen skal legge til rette for at barn leker med språk, symboler og tekst, og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Sang, rim og regler er en viktig del av barnehagens innhold, og som er med på å fremme språkutviklingen. Lek med språket, formidling/høytlesning, dramatisering og tekstsikaping er også viktig for utvikling av s

språket. De voksne i barnehagen er språklige rollemodeller, og vi er bevisste på å bruke språket i alle situasjoner:

- Vi setter navn/ord på begreper og gjenstander
- Vi beskriver med ord hva som skjer/hva vi gjør
- Vi gjør bruk av konkrete ting, bilder etc for å forsterke barns forståelse av fortellinger/historier

- Vi bruker hverdagssituasjoner som måltid, samlinger, påkledning, bleieskift etc slik at de blir gode situasjoner der beskrivelser av det vi gjør og samtaler med barnet/barna får god plass
- Vi hjelper barnet til å sette ord på sine opplevelser og sine følelser
- Vi bruker varierte formidlingsformer og tilbyr et mangfold av uttrykksformer, sanseerfaringer, bøker, sanger, bilder etc.

Mikrobibliotek

Vi har ekstra fokus på bøker i barnehagen, og vi ser at barna er blitt mer opptatt av bøker, og at de ønsker å bli lest for mange ganger om dagen.

Vi vet at det å bli lest for er viktig i forhold til barnas språkutvikling. Forskning viser blant annet at det har en positiv effekt på lese- og skriveferdigheter i skolealder, på hvordan barnets hjerne bearbeider historier, og det forbedrer språkforståelsen og språkutviklingen. Jo større betydning bøker har i barnas liv fra de er små, jo mer forberedt er de til å lære å lese når de begynner på skolen.

Vi ønsker derfor at vår barnehage skal være en barnehage med et stort fokus på bøker og leseglede/opplevelse.

Barnehagen har etablert et samarbeid med Birkenes folkebibliotek, og tilbyr bøker til utlån i barnehagen. Målet med denne satsningen er å øke barnas leselyst, og at familiene får lett tilgang til gode barnebøker. På sikt vil dette også bidra til å styrke barnas språkutvikling, og gi et godt grunnlag for lese og skriveferdigheter senere i livet.

For å ivareta barnets utvikling på best mulig måte har barnehagen utviklet gode samarbeidsrutiner med helsestasjonen. Vi ser på helsestasjonen som våre med- og støttespillere, og kan, med samtykke fra foreldre, ta kontakt for å få råd og veiledning.

Sosial kompetanse

«Barnehagen» skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap». (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre.

Denne kompetansen utvikles gjennom samspill med hverandre. Alle situasjoner der barnet er i samspill med andre er betydningsfulle for å utvikle sosiale ferdigheter. Sosiale ferdigheter er å kunne samhandle positivt med andre, og lære de sosiale spillereglene. Barna skal finne ulike måter å uttrykke seg på og lære at andre kan oppfatte ting annerledes enn dem selv. Gjennom arbeid med sosial kompetanse lærer barna å ta og opprettholde kontakt med andre, følge enkle regler i samspill og vise omsorg. De lærer å dele, hjelpe, ta kontakt med andre, be om hjelp, bli med i lek, løse konflikter, trøste og oppmuntre andre er eksempler på sosiale ferdigheter som vi legger fokus på i barnas hverdag.

Gjennom lek og aktiviteter vil vi jobbe med at barna skal få trening i å utvikle sosiale ferdigheter.

Det å mestre og lykkes i sosiale sammenhenger er med på å gi en positiv selvoppfatning, skape gode relasjoner og utvikle vennskap.

Mål – barna skal:

- Lære å ta og opprettholde kontakt med andre
- Utvikle vennskap, bli med i lek
- Lære å hjelpe hverandre og be om hjelp

- Lære å dele med hverandre og vente på tur
- Lære å løse konflikter
- Ta hensyn til- og vise omsorg for hverandre
- Lære å inkludere hverandre

Uteliv – Fysisk aktivitet

Å være i fysisk aktivitet er naturlig og en viktig del av barnets hverdag. Alle barn er kroppslig aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen.

Vi ønsker at barna skal få gode erfaringer og opplevelser med friluftsliv og uteliv, slik at de blir glade i å ferdes ute i naturen. Fysisk aktivitet har bl.a stor betydning for helsen, det utvikler kroppsbeherskelsen, fremmer selvpoffattelsen og gir gode vaner.

I barnehagen legger vi til rette for at barna skal få oppleve gode og varierte muligheter for motorisk bevegelse og utfoldelse. De største fysiske utfordringene får barna ute, og derfor er vi opptatt av at barna skal være ute hver dag de er i barnehagen. Vi har et flott uteområde, med både egen villmark, akebakke, gapahuker, lekeapparater og god plass til sykling, ball-lek og andre motoriske utfordringer. Et aktivt uteliv er viktig for å utvikle god helse både for barn og voksne. Barn har behov for både utfordringer og spenning, og omgivelsene våre innbyr til lek og læring gjennom grov- og finmotoriske utfordringer hvor kreativiteten til barna får utfolde seg.

Vi er også mye på tur i skog og mark, og vi er heldige som har mange fine turområder i nærmiljøet. Barnehagen har flere faste turplasser som vi jevnlig går til, og hvor barna trives godt å være. Vi har også mulighet for å lage mat ute på bålplasser, og det er noe vi benytter oss av.

Det å være ute i forskjellig vær gir barna forskjellige erfaringer både i forhold til natur, årstider, ulike muligheter for lek og utfoldelse, kreativitet og mestring.

Vi er opptatt av at barna skal ha respekt for naturen, og at de skal lære å ta vare på den. Naturen er vårt felles ansvar som vi alle må verne om. Sammen opplever naturens mangfold av positive opplevelser og muligheter.

Turene tilpasses barnas alder, forutsetninger og behov, og det skal være en god opplevelse å gå på tur. De skal oppleve trygghet og mestring, slik at de kan få gode turopplevelser.

Vi er opptatt av at også de yngste barna skal få gode erfaringer og motoriske utfordringer ved å ferdes i naturen. I starten av barnehageåret er det viktig at de blir kjent med og trygg på barnehagens uteområde før de beveger seg i nærmiljøet.

Mål:

- Barna får gode erfaringer og opplevelser ute i naturen
- Barna utvikler gode motoriske ferdigheter, og mestrer fysiske utfordringer

Barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er slått fast i barnehagelovens formålsbestemmelse.

Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Hvordan medvirkningen vil være er avhengig av barnas alder og funksjonsnivå.

Barna skal ha en hverdag der de blir sett, hørt og forstått.

Barna skal bli oppmuntret av de voksne til å bidra med egne tanker, ideer og forslag. På denne måten vil barna vokse opp i et romslig og anerkjennende miljø, der de lærer at «min stemme» blir hørt, og at «jeg» kan være med å påvirke og bidra.

Barna vil også erfare at andre har ulike ønsker og behov som også må lyttes og tas hensyn til. Dette er viktig forståelse i et demokratisk samfunn.

I Natveitåsen barnehage jobber vi for å ta barns uttrykk på alvor, være imøtekommende og anerkjennende i møte med enkeltbarnet og barnegruppen. Vi prøver å fange barnas interesser og ta dette med i planleggingen av barnehagehverdagen. Det er viktig for oss at alle skal bli hørt og anerkjent av voksne som tar seg tid til å lytte på hva de forteller. Barna skal også få tid og rom til å undre seg og stille spørsmål.

Mål:

- I Natveitåsen barnehage skal barna inkluderes i avgjørelser som angår dem
- Barnas ønsker, og meninger tas på alvor og anerkjennes av de voksne i barnehagen
- Vi gjennomfører barnesamtaler med alle 4 og 5 åringene

Likestilling og mangfold

Ifølge rammeplanen skal barnehagen bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom kjønn.

Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. (rammeplan for bhg)

Både jenter og gutter skal få like muligheter til å utvikle og utfolde seg, de skal ha like muligheter til å bli sett og hørt, og til å delta i fellesskapet.

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn (Rammeplanen 2017, s. 10) Alle barn skal ha like muligheter for å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap og i alle aktiviteter i barnehagen.

Vi ønsker at barna skal ha mulighet til å utvikle ferdigheter som gjør dem trygge og tolerante i situasjoner der likestilling, andre kulturer/nasjonaliteter eller ulikheter stiller holdninger på prøve. Vi voksne må være bevisst våre holdninger og det at vi er rollemodeller for barna.

Personalet har ansvar for at alle barn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle for fellesskapet. Vi har fokus på ulike kulturer og religioner, særlig ifht de aktuelle kulturbakgrunner som barna i barnehagen har. Barnehagen skal gi rom for barnas egen kulturskaping, og bidra til at alle barn kan oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.

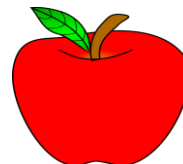
Helse og kosthold

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag til å utvikle matglede og sunne helsevaner. Matvaner etableres tidlig, og innholdet i måltidene som serveres i barnehagen er av stor betydning.

Vi støtter oss til *Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen*, fra helsedirektoratet, og tilstreber å tilby sunne måltider hver dag.

I barnehagen serveres det 2 måltider om dagen:

1. Frokost – barna har med niste hjemmefra
2. Lunch m/frukt og grønt
3. Ettermiddagsmåltid m/knekkebrød eller brød og frukt og grønt.

Mat og måltid i Natveitåsen barnehage:

- Varierte smaksopplevelse og variert næringsinnhold
- Grovt brød, grove produkter
- Frukt og grønnsaker til alle måltider
- Melk eller vann til maten
- Matvarer og pålegg med lavt sukkerinnhold/uten sukker.
- Vi tilbereder maten «fra bunnen av» (vi bruker ikke pose-mat, halvfabrikat etc)
- Varmmat en gang i uka på hver avdeling.
- God tid til hvert måltid, slik at barna får i seg tilstrekkelig med mat
- God hygiene før og under måltidene, og ved oppbevaring av mat

Vi har fokus på at måltidene skal være hyggelige samlingspunkt, der vi samtaler med hverandre rundt bordet.

Vi legger til rette for at barna skal oppleve mestring forbundet med måltidet, og oppfordrer barna til å spise selv, og etter hvert også smøre maten selv.

Barna oppfordres til å smake på variert mat/pålegg/frukt/grønt.

Skolestart

Det siste året før skolestart deltar barna på skolegruppe en dag i uken.

Målet med dette opplegget er å gi barna positive opplevelser og erfaringer til å møte skolen og

1. klasse. Vi ønsker å gi barna gode mestringsopplevelser og tro på seg selv i møte med skolehverdagen.

I skolegruppa fokuser vi på skoleforberedende aktiviteter – men på en lystbetont og lekende måte. Hvert barn får en perm hvor arbeidet deres blir samlet. Vi tegner, farger, klipper, har høytlesning, barna gjenforteller, vi gjør tall-, mengde- og skriveforberedende aktiviteter både inne og på tur. Hvert barn får en perm hvor arbeidet deres blir samlet.

Overgangen fra barnehage til skole er stor for mange. Derfor er det også viktig å øve seg på å lytte til beskjeder, lytte til andre, sitte stille og bli mest mulig selvstendig på forskjellige områder.

Vi har samtaler med foreldrene om overgang til skolen, og vi gjennomfører overgangssamtaler med skolen. Vi er også på flere besøk på skolen i løpet av våren, og på et av disse besøkene får vi hilse på rektor.

Plan for neste barnehageår er at skolegruppa jevnlig skal besøke skolen gjennom hele det siste året.

Vi får låne et av klasserommene til 1. klasse som vi kan benytte, og skal få benytte skoleplassen til lek. Vi håper at dette skal bidra til at barna blir kjent med skolen og skoleområdet, og til å gjøre overgangen fra barnehagen til skolen litt tryggere.

I skolegruppa jobber vi med skoleforberedende aktiviteter som:

- Tilnærming til tall, mengder og bokstaver/tekst
- Ulike Begreper knyttet til former, størrelser, plassering etc
- Enkel oppgaveløsning
- Selvstendighet

Se plan for overgang barnehage – skole under neste avsnitt.

Oppstart og overganger

Det å starte i barnehagen er for mange et møte med en helt ny virkelighet. Vi ønsker å gjøre overgangen til barnehagelivet så god som mulig både for barnet og foreldre/foresatte. Trygge foreldre er det beste utgangspunktet for trygge barn i barnehagen. Det å bli kjent med barnehagen, personalet og rutinene våre vet vi er viktige momenter for at foreldrene skal bli trygge. Dialog og åpenhet og god informasjon fra starten vil være av stor betydning, og vi legger til rette for at foreldrene kan spørre om alt de måtte lure på ifht barnehagen, barnet og hverdagen i barnehagen. I tilknytningsperioden er det barnet som styrer tempoet, og det er viktig at det enkelte barn får den tiden det trenger på å bli trygg.

På småbarnsavdelingene får hvert barn sin egen tilknytningsperson, slik at tryggheten blir best mulig ivaretatt. De første ukene bør barnet ha korte dager.

Plan for oppstart av nye barn i barnehagen:

Vi er opptatt av å gjøre oppstarten i barnehagen så og som mulig for det enkelte barn og foreldrene.

Et godt samarbeid mellom barnehage og hjem er viktig, for det er *sammen* vi skaper trygghet hos barnet.

Rutiner:

- Barnehagen sender ut informasjon til foresatte om barnehagen, oppstarts-dato etc i mai måned, eller i god tid i forkant av oppstart.
- Foreldremøte for foreldre som har barn som starter på småbarnsavdeling, i juni.
  - Informasjon om oppstart
  - Informasjon om barnehagen, pedagogisk arbeid, rutiner etc, aktuelle tema
- Besøksdag for nye barn som skal begynne på Elvebruset, Grua eller Måltemyra. Informasjon til foreldre om barnehagen og om oppstart.
- Ved oppstart trenger barna god tid til å bli trygge i barnehagen. Vi ønsker at dere foreldre er med i barnehagen så lenge barna viser behov for det, og at dere deltar i det som skjer, er med og legger barna de første dagene de skal sove i barnehagen ol. Vi er opptatt av å tilrettelegge tilvenningen ut fra det enkelte barns behov slik at barnet skal oppleve trygghet forutsigbarhet i det som skjer.
- Vi bruker god tid til å samtale med dere foreldre i løpet av de første dagene for å tilrettelegge for en best mulig oppstart.
Hvert barn får tildelt sin tilknytningsperson i oppstartsperioden.

Plan for overganger mellom avdelinger i barnehagen:

Avdelingene i barnehagen er delt inn etter barnas alder. Detter for at vi skal kunne tilrettelegge opplegg og aktiviteter på best mulig måte. Barna går to år på den samme småbarnsavdelingen, og deretter bytter de avdeling til Elvebruset, Grua og til slutt Måltemyra. Vi har gode rutiner for å sikre at barna bli kjent på den avdelingen til skal gå på til høsten, og at de skal bli kjent med de voksne som de skal være sammen med.

Rutiner:

- Organisering av jevnlig besøk til nye avdelinger i mai/juni.
Barna på Solstaua og Grassbakken besøker Elvebruset sammen med noen av de voksne de skal være sammen med neste år. Det legges opp til flere besøk i løpet av mai og juni.
- Barna på Elvebruset besøker Grua sammen med noen av de voksne de skal være sammen med neste år. Det legges opp til flere besøk i løpet av mai og juni.
- Barna på Grua besøker avdeling Måltemyra.
- Samtale/info om barn mellom ped.leder på tidligere og ped.leder på ny avdeling.
- Foreldremøte for foreldre med barn som går fra småbarnsavdelingene til Elvebruset, i juni.
  - Informasjon
  - Avklare forventninger

Plan for overgang barnehage – skole:

Det jobbes nå med endring og forbedring av plan for overgang barnehage – skole i Birkenes kommune. Målet er å skape en trygg og god overgang til skolen.

Det legges opp til jevnlige turer til skolen i løpet av året, der vi vil få et fast som vi kan være på å spise nista vår, ha noen enkle aktiviteter, og vi vil få tilgang på litt av uteområdet til lek. Der vil vi også møte førskolebarna fra de andre barnehagene i kommunen.

Alle førskolebarna vil bli invitert til skolen og SFO på våren før skolestart.

I tillegg arrangerer skolen en egen førskoledag for alle barna som skal begynne i 1. klasse til høsten.

Det vil bli foreldresamtaler på våren for alle som har barn som skal begynne skolen. Det fylles da ut et overgangsskjema for hvert barn som skolen skal ha.

I forkant av foreldresamtalen har vi en samtale med hvert enkelt barn om hva de tenker om det å skulle begynne på skolen.

Foreldre/foresatte samtykker og skriver under på dette skjemaet.

Trafikkopplæring

Barnehagen er opptatt av trafikk-sikkerhet, og at barna skal lære å ferdes trygt i trafikken.

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» (Rammeplan for bhg)

Gjennom arbeid i barnehagen skal barna:

- Bli kjent med og lære trafikkregler for fotgjengere.
- lære om bruk av sansene sine i trafikken.
- Lære om hvordan vi ferdes trygt i trafikken
- lære om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og reflekser
- lære om, og å forstå trafikkskilt

De voksne er gode rollemodeller for barna når vi ferdes ute i trafikken, er på tur

Barna har alltid på venter når vi er ute, både i barnehagen og på tur

Barnehagens porter skal alltid være lukket.

Det gis info om trafikk-oppøring på foreldremøtet i september.

Fagområdene

I Rammeplan for barnehagen omtales syv fagområder som barnehagen skal trekke inn i arbeidet med barna. For hvert fagområde er det formulert mål for arbeidet for å fremme barnas utvikling og læring, samt en presisering av personalets ansvar. Målene retter seg mot barnas opplevelser og læring, og er formulert som prosessmål.

Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppas sammensetning og forutsetninger.

Kommunikasjon, språk og tekst.

Varierte erfaringer er viktig for å forstå begreper og utvikle et rikt språk. Gjennom bøker, sanger, bilder, dikt, rim og regler vil barna få mulighet til å erfare lyder og rytme i språket, samt samtale om opplevelser, tanker og følelser. Gjennom utvikling av språk vil barna være i stand til å skape relasjoner i lek og annet samvær.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Småbarnsalderen er en viktig tid for å legge grunnlaget for god utvikling av fysiske ferdigheter og en sunn helse. Barnehagen vil legge til rette for variert fysisk aktivitet både inne og ute, slik at barna kan få erfaring med allsidige bevegelser og fysiske utfordringer. I tillegg vil barnehagen hjelpe barna til å utvikle en forståelse for menneskekroppen i forhold til gode vaner og sunt kosthold.

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen skal gi barna mulighet til å oppleve kunst og kultur. Gjennom slike erfaringer får barna mulighet for ulik sansing, eksperimentering og skapende virksomhet. Gjennom bruk av fantasi og kreativ tenkning vil barna kunne oppleve skaperglede. Inkludert i dette fagområdet er også kunnskaper om hvordan en kan uttrykke seg gjennom dans, musikk, sang og drama.

Natur, miljø og teknologi

Dette fagområdet skal gi barna kjennskap til planter og dyr, landskap, årstider og vær. Barnehagen skal legge til rette for at barna skal oppleve glede ved å ferdes i naturen og få en forståelse for samspillet mellom mennesket og naturen. Barna skal også få lov til å eksperimentere og undre seg over fenomener i den fysiske verden.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal gi barna kunnskap om religion og livssyn som grunnlag for etiske normer i samfunnet. Barna skal lære om verdier og tradisjoner i den humanistiske og kristne kulturarven, samt utvikle toleranse og respekt for andre uansett kulturell eller religiøs tilhørighet. Barnehagen skal markere både kristne og eventuelt andre religiøse høytider avhengig av hvilke tradisjoner som er representert i barnehagen.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til å styrke barnas kunnskap og tilknytning til både nærmiljø og til samfunnet generelt. Barna skal utvikle nysgjerrighet og tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet. Dette legges det til rette for gjennom erfaring fra lokalsamfunn, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Barna skal også få kjennskap til deler av samenes kultur og hverdagsliv.

Antall, rom og form

Gjennom lek og eksperimentering utvikler barn evne til logisk tenkning. Barna skal oppmuntres til å utforske og leke med tall, former og mønstre. I tillegg skal de få erfaringer med ulike typer mål som avstander, vekt, volum og tid. Slike aktiviteter vil være med og stimulere barnas utvikling av matematisk kompetanse.

I avdelingsplanen for den enkelte avdeling kan dere hvordan fagområdene inkluderes i arbeid med tema, satsningsområder og aktiviteter.

Dokumentasjon og vurdering

Barnehagens pedagogiske innhold skal planlegges, gjennomføres og vurderes. På bakgrunn av vurderingene gjøres endringer og utvikling av vår praksis.

Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon, og vi tilstreber at Natveitåsen barnehage skal være en lærende organisasjon i kontinuerlig utvikling.

Barnehagens *dokumentasjon* kan gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen.

Vi viser bilder fra det som skjer i barnehagen på skjermene på hver avdeling. Det legges også ut info om barnehagehverdagen, aktiviteter, turer etc i Visma og på Facebook siden til barnehagen.

Vi skriver vi en kort oppsummering fra hver uke og legger ut i visma.

Produkter og bilder barna lager henges opp/stilles ut slik at dere kan se hva de har laget.

Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende. Ved behov for mer konkret kartlegging bruker vi kartleggingsverktøyene «Tras» og/eller «Alle med».

I tillegg skal arbeid med voksenrollen, lekemiljø og arbeid ifht satsningsområder vurderes og evalueres.

På personalmøtene og planleggingsdagene blir barnehagens mål, innhold, satsningsområder og kvalitet vurdert. I dette arbeidet gjør vi bruk av sjekk-lister ifht innhold og målsetning, ulike metoder for evaluering, praksisfortellinger og veiledning. Vi er hele tiden opptatt av å utvikle oss til å gjøre en enda bedre jobb samt

Det å utvikle kvaliteten i barnehagen. For å klare dette er også avhengig av at dere som foreldre gir oss ros og ris. Bruk tilbakemeldingsboksene i garderobene, snakk med oss og gi oss tilbakemeldinger.

Periodeplanene våre er en fin måte å dokumentere arbeidet vårt på. Her vil dere alltid finne en oppsummering/evaluering av hva som skjedde forrige periode, samt planene for neste periode. Disse planene inneholder i tillegg mye bilde-dokumentasjon. Vi oppfordrer dere til å bruke planene aktivt, gjerne sammen med barna 😊

Vi gjennomfører en foreldreevaluering annethvert år, slik at vi kan få tilbakemelding på hvordan dere opplever barnehagetilbudet. Vi bruker Udir sin foreldreundersøkelse. Vårt mål er at innholdet i barnehagen til enhver tid er til *det beste for barna*.

Foreldresamarbeid

Vi ønsker et åpent og konstruktivt samarbeid med dere foreldre.

Vi legger vekt på daglig dialog og kontakt når dere kommer og når dere henter barna. Dere er også velkommen til å stikke innom i løpet av dagen, eller å sitte ned litt når dere bringer eller henter. Vi ønsker også at dere sier ifra/tar opp ting dersom dere har behov for det.

Foreldreråd og Samarbeidsutvalg:

Foreldrerådet består av samtlige foreldre/foresatte til barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget består av to repr. fra foreldre/foresatte og to repr. fra de ansatte i barnehagen.

Barnehagens eier har to representanter og styrer har møte og uttalerett. Vi har et foreldrerådsmøte i kombinasjon med foreldremøte i august eller september. Styrer innkaller til det første møte.

Fast samarbeid:

Foreldrekontakt ved levering og henting

Foreldremøter, en eller to ganger i året

Foreldresamtaler, to ganger i året

Andre aktuelle samarbeidsmøter

Ulike arrangement, tilstelninger i løpet av året.

Barnehagen gir ut periodeplaner, forskjellig info og dokumentasjon som også er en del av samarbeidet.

Foreldreundersøkelsen, Udir gjennomføres annethvert år

Bursdagsfeiring

I Natveitåsen barnehage vil vi at barnet skal få en god opplevelse av det helt spesielle med å bli «ett helt år eldre enn i går».

Vi ønsker å gi disse opplevelsene ved:

- ➔ Å ha ekstra god frukt, smootie eller smoothie-is.
- ➔ at barnet sitter ved siden av den voksne som leder samlingsstunden.
- ➔ barna får krone, sang og andre gode opplevelser.

Foreldre skal ikke ta med kake hjemmefra.

Det er viktig for oss at ingen barn skal oppleve vanskelige og såre situasjoner i forbindelse med bursdagsinvitasjoner. Vi har ansvar for å hindre at noen barn skal oppleve å være den ene som blir holdt utenfor.

I forhold til det å invitere barn til selskap hjemme, praktiserer vi samme ordning som skolen. Dvs. at dersom det skal inviteres gjennom barnehagen må enten hele gruppa inviteres eller man kan velge å dele gruppa etter kjønn. Det er viktig at vi voksne er gode rollemodeller. Vårt felles oppdrag er å bidra til inkludering og positivt fellesskap.

Huskeliste for foreldre:

- ➔ Husk å ha nok skiftetøy til barnet/barna deres liggende i barnehagen!! Fyll på etter hvert som skift blir sendt med hjem.
- ➔ Husk å merke ALT tøy! Vi tar ikke ansvar for umerket tøy som forsvinner. Skriv på med tusj/penn eller stryk på merkelapper. Bestillingsskjema til merkelapper kan fås i barnehagen!
- ➔ Husk å gi beskjed dersom barnet/barna ikke kommer i barnehagen eller dersom det/de kommer senere enn kl 9.00
- ➔ Dersom andre skal hente barnet ditt/deres, gi personalet beskjed om morgenen eller via sms i løpet av dagen.
- ➔ Gi beskjed til ALLE avdelinger dersom du henter barn på flere avdelinger samtidig.
- ➔ Vi ønsker helst ikke at barna har med leker hjemmefra. Dersom det likevel skjer har de ansatte i barnehagen ikke ansvar for leker som evt forsvinner/blir ødelagt.

Ellers er vi veldig glade dersom vi får tilbakemelding på jobben vi gjør sammen med barnet/barna deres, og hvordan dere opplever at samarbeidet barnehage og hjem fungerer.

Ved å bli gjort oppmerksom på ting eller utfordringer, kan vi få mulighet til å endre 😊

Personalsamarbeid

Vårt mål er å ha en dyktig, kompetent og stabil personalgruppe som trives og som ønsker å videreutvikle seg i jobben. Vi deler på erfaringer, vi gir ros og ris, vi hjelper hverandre og vi jobber kontinuerlig med kompetanseheving og organisasjonsutvikling.

Samarbeidet vårt skal preges av en «vi kultur» - Sammen er vi gode.

Det er den enkeltes ansvar å bidra positivt i fellesskapet, dele erfaringer og kompetanse, og støtte hverandre i hverdagen.

Verdiene våre «sprek – ekte – dyktig» skal være grunnlaget for måten vi utfører jobben vår på.

Samtidig planlegger og utvikler vi barnehagen videre gjennom:

- personalmøter
- ped.lederteam-møter
- gruppemøter
- fløymøter
- ressursmøter
- planleggingsdager
- kurs/kompetanseheving
- medarbeidersamtaler, utviklingssamtaler
- veiledning

Beredskapsplan

Barnehagen har utarbeidet beredskapsplaner og beredskapsrutiner slik at personalgruppa er forberedt på ulike situasjoner som kan oppstå i barnehagen. Dette kan være alt fra brann til dødsfall og overgrep.

Alle ansatte og vikarer er forpliktet til å lese og sette seg inn i disse planene.

Vi har også anskaffet oss en digital «kriseperm» som er utarbeidet av Personalomsorg. Når denne tas i bruk i høst, vil den erstatte dagens «Beredskapsplan for kriser og ulykker».

Alle barn som går i barnehagen, er forsikret gjennom kommunens forsikringsselskap for den tiden de oppholder seg i barnehagen.

Sykdom og medisiner i barnehagen

Ved sykdom skal barnet ikke være i barnehagen. Dersom barnet blir sykt i løpet av barnehagedagen, gir barnehagen beskjed til foreldre/foresatte og ber de om å komme og hente barnet.

Personalet gir ikke smertestillende eller febernedssettende tabletter til barnet ved feber.

Dersom legemidler må tas i den tiden barnet er i barnehagen, skal det inngås en skriftlig avtale mellom foreldre/foresatte og barnehagen om hvordan dette skal gjøres. Foreldre/foresatte skal gi tydelig skriftlig informasjon som viser de medisiner barnet eventuelt bruker og veiledning i hvordan medisinene skal gis.

Barnehagen har eget skjema for dette.

Årshjul 2023 – 24

2023

August:	7. august	Planleggingsdag, bhg stengt
Oktober:	20. oktober 24. oktober	Planleggingsdag, bhg stengt Markere FN dagen - foreldrene inviteres
November:	10. november 29. november	Fellessamling v/Måltemyra Lyktefest på uteplassen
Desember:	13. desember 15. desember 21. desember 24. desember – 1. januar	Lucia feiring Nissefest Desember-kino Barnehagen stengt i romjula

2024

Januar:	02.januar 19. januar	Planleggingsdag, bhg stengt Fellessamling v/Grua
Februar:	06. februar 16. februar	Samefolkets dag, felles aktiviteter Karneval i barnehagen
Mars:	08. mars 22. mars 27. mars 28. mars 29. mars	Fellessamling v/Grassbakken Påskefrokost Barnehagen stenger kl 12.00 Skjærtorsdag, stengt Langfredag stengt
April:	01. april 26. april	2. påskedag, stengt Fellessamling v/Elvebruset og Solstaua
Mai:	01. mai 09. mai 10. mai 16. mai 17. mai 20. mai 21 og 22 mai	Offentlig fridag, bhg stengt Kristihimmelfartsdag, bhg stengt Planleggingsdag, bhg stengt 17. mai markering i barnehagen Grunnlovsdag, bhg stengt 2. pinsedag, bhg stengt Fotografering i barnehagen
Juni:	21. juni 05. juli	Planleggingsdag, bhg stengt Sommerfester, fløy vis/avd vis Siste dag før sommerferien Barnehagen har feriestengt 4 uker Uke 28, 29, 30 og 31

Planleggingsdag mandag 5 august
Første dag etter sommerferien tirsdag 6 august

